

Splnění vojenskovodeckého úkolu I-C-10

V červenci uplynulého roku přijala vojenskovodecká sekce VR MNO v opo-
nentském řízení závěrečnou zprávu
o úkolu I-C-10 Pořádková služba.

Tato monografická studie je kon-
cepční a podkladem ke zpracování no-
vého předpisu o pořádkové službě
v ČSLA. Studie přesvědčivě ukazuje
potřebu jednoho předpisu, který by
stanovil organizaci a metodiku práce
pořádkové služby ve vojscích ČSLA,
v prostoru operačního týlu a na teri-
toriu ČSSR. Řeší a zdůvodňuje i nový
systém velení vojskům a týlům na pře-
sunu, tj. systém řízení pohybu na vo-
jenských silnicích.

Závěrečná zpráva má 6 částí:

I. Úloha a místo pořádkové služby
v procesu zabezpečení pohybu vojsk a
týlů.

II. Pořádková služba vojsková.

III. Pořádková služba operačního
týlu.

IV. Pořádková služba teritoria.

V. Koordinace činnosti druhů pořá-
dkové služby.

VI. Celkové závěry a návrhy.

Tým zpracovatelů složený z přísluš-
níků GŠ-OS, MNO-HT, VAAZ, VFVŠD a
KSVD za vedení plukovníka Ing. Jana
Rabana, se pokusil nově řešit problém
pořádkové služby v dialektické souvis-
losti se změnami podmínek sou-
dobého boje a operace.

Význam tohoto problému vystupuje
dnes o to výrazněji, neboť přesuny se
staly podstatným momentem v charak-
teru příští války, v níž manévr je jed-
ním z nejdůležitějších atributivních
znaků její nové kvality. Dnešní před-
pisy o pořádkové službě jsou formu-
lovány v podmínkách, které již vývoj
překonal. Nové podmínky si vyžádaly
přistoupit k problému znovu a řešit jej
v souladu s nimi.

Proto autoři jako východisko celého
dalšího řešení provedli nejdříve syste-
matickou, kritickou a hodnotící ana-
lýzu dosavadního stavu. Na základě
této kritické analýzy objektivních pod-
mínek si vytvořili hypotetické premisy,
jejichž opodstatněnost si v průběhu
práce přezkušovali na řadě cvičení.

V I. části zprávy ukazují pořádko-
vou službu jako jednu ze složek systé-
mu řízení pohybu složité dynamické
soustavy armády. Současně vyvozují
druhy pořádkové služby, které jsou ade-
kvátní vnitřní struktuře řízení.

Při výčtu funkcí jednotlivých druhů
ukazují, že nejslabším článkem pořá-
dkového zabezpečení vojsk, je v současné
době pořádková služba vojsková, neboť

její organizace a způsob činnosti ustrnulý na stupni zabezpečení požadavků boje a operace z období bez používání zbraní hromadného ničení.

Autoři vytyčují zásadu, aby pohyb v prostoru činnosti vševojskových svazů i vyšších operačních svazů byl řízen z jednoho centra a navrhuji jeho hrubou strukturu.

Části o vojskové pořádkové službě je věnována největší pozornost. Podává nejprve analýzu stavu vojskové pořádkové služby z hlediska požadavků, které na ni klade charakter soudobého boje a operace. Analýza vede k závěru, že tendence vývoje vojskové pořádkové služby směřuje ke zrušení předčasného rozvíjení pořádkových orgánů na celou délku pochodu a požaduje pružné a bezprostřední vedení jednotlivých, značně od sebe oddělených dílčích pochodových proudů pohyblivými orgány.

Avšak ani při snaze vést proudy pohyblivými orgány nelze negovat skutečnost, že na pochodových osách budou prostory, které vzhledem ke své složitosti, nepřehlednosti a nebezpečí budou vyžadovat specifický způsob regulování.

Nárys nového systému je řešen ve dvou variantách:

I. varianta: Postupné vystavování potřebného počtu pořádkových orgánů jedoucích před čelem přesunujících se vojsk a jejich ponechání na místě až do doby projetí zádi celého pochodového proudu.

Práce I-C-10 je stadiální vědeckou prací. Hlavním přínosem práce je to, že autoři vycházejíce důsledně z hledisek komplexnosti, řešili novou soustavu pořádkové služby obsahově - funkčně i organizovaně jakožto důsledně integrovaný, hluboce a všestranně centralizovaný systém, který zaručuje vyšší princip výkonnosti a efektivity.

Některé otázky jsou v ní otevřené, jiné vyřešené a experimentálně prověřené. Některé teprve na empirické prověření čekají. Práci nelze považovat za vyjádření oficiálního stanoviska. Její závěry ještě nemají reglementární charakter předpisu. Její stadiální charakter pozůstává právě v tom, že je určitou etapou v přípravě předpisu, který má být zpracován.

II. varianta: Příprava regulace nepřehledných prostorů pořádkovými orgány jedoucimi před čelem přesunujících se vojsk, předání informací a způsobu jejího řešení předem daným pohyblivým orgánům příjímajících proudů a jejich postupná výměna.

Alternativní řešení problému a vzájemné srovnávání obou způsobů pak vede k návrhu konkrétních organizačních typů vojskové pořádkové služby na stupni prapor až vyšší svaz.

Realnost zde vyslovených hypotéz byla ověřena na cvičení vojsk SVO v březnu uplynulého roku. Experiment prokázal opodstatnění navrhovaného řešení a současně upozornil na celou řadu otázek, vyžadujících další zkoumání.

Zkušenosti z této verifikace a po ní následující řešení problému je v návrhu označeném - varianta „b“ - praporem modifikace. Podle ní je navrhováno u praporu (oddílu) pořádkové družstvo v počtu 5 regulačníků - motocyklistů, u pluku pořádková četa v počtu 18, u divize pořádková četa v počtu 36 regulačníků. U armády pořádková rota v počtu 53, u vyššího svazu pořádková rota o 82 osobách. (Kromě již existujících silničních pořádkových jednotek.)

Cílem návrhu nového systému vojskové pořádkové služby je snaha poskytnout velitelům a štábům hodnotný prostředek velení, jehož existence by se odrazila jak ve zvýšení efektivity bojové činnosti, tak i ve zvýšení organizovanosti mírového života vojsk.